

۷۹ نېمى صايبى ۷ نېمى مېلىك
فهرستى غېلادى ايدىلشور.

74
(4)

تۆرك يوردى

ناشرى : تۆرك يوردى

مدبرى : آق چوره اوغلى يوسف

يىل ۱۳۳۱ صايبى ۲ ۱۹ مارت ۱۳۳۱ يىل ۴ جلد ۸ صايبى ۸۰

بابر خان

محرری : فلورا آناسیل

مترجمی : خالده اربیب

باشی ییل ۳ - جلد ۶ - صافی ۹ دودر

بوصیقینی و خرچینلق، فعالیتنی کیدریوردی . هرکی بکله دیکی قدر ایی حافظه لی ، دوغرو و معقول بوله یوردی .

مثلا عاصی برقیله رئیسنه سلاخله تأدیبدن اول نصیحت ایچین برمرخص کوندرمشدی . رئیس اینی بر جواب ویره جکنه همان مرخصی اولدیرتمشدی . فقط مرخصك هنوز اجلی کلمه مش اولدیغندن بیک دورلو محنت و مشقتدن سوکرا چپلاق ویالین آیاق باری حدتلدن سنی حکایه سنی سویله مک ایچین بالذات کلدی . بو طرزده تربیه سزلیکله قارشى فوران ایدن چوجوق خان، همان تأدیه قرار ویردی ویوله چیقدی . فقط اطرافده کی تپه لره یاغان آغیر بر قار و بونجه تارالارینه دوشن بر سرینتی قیشك اوزاق اولمادیغنی اوکا اخطار ایتدی و بوکا بکلرکده افکاری اشتراك ایدنجه محاربه ایچین موسم مساعد اولمادیغنی آکلادی .

بویله جه آندیجانه ، برچوجوق حیاتنك اسپور و تحصیلنه عودت ایتدی . محترم قاضی خوجه سیدی ، اونی جبر ، عربی درس لرینه و خلقت عالمه متعلق مباحثه لره باغلادی . آندیجانه او قونه جق چوق کتاب یوقدی ، فقط موجودلرینك هپسنى بابر اینی بیلیردی . شهنامه یی از بر بیان بابر ، هر شیشی بیان قدمی ایله بویوک جمشید حقنده دها فضله تفرعات بولامادیغنه کدرلیردی . قوشلرک ، قوردلرک ، پرلرک ، جنلرک اطاعت ایتدیکی قدرتلی جمشید ! وارلغندن دنیانك دها مسعود و کندینك بختیار ، اولدیغنی یازلمش اولان جمشید ! ایشه بو آنجق بر حکمداره لایق یشایشدی .

و بابر بر تورک شهزاده سنه لازم اولان هر معرفتی، ابتدائی وسرت بر صورتده اوکره نیوردی. بابر لاوته چالار، ای شرقی سویلر، غایت ای جریداویناردی. بوقسمی قاسم درعهده ایدیوردی. مملکتک اک ماهر وسلاحشوری اولان قاسم، قاضی ایله بابرک اک بویوک معرفتی قلنچ قوللانمقی، یوقسه ال یازیسی می اولدیغنه دائر مباحثه ایدردی.

اسپوره کلنجه قارک ارکن یاغیشی کیکلری یایلايه ایندیردی. اندیجان اطرافنده کی میلای وادی آو قوشلریله دولو، وطاغ انکلرندهده اوروله ییلنه سوکلونلر حسابسزدی. بابر پک چابوق بیویور، صفوغه وقلنچ ضربه سنه قارشی برزده اولان ایچی توبلی قویون دریسی قابوتنک یموشاق، اسمرلشمش رنکی اوزرینه ایشله نمش آلتون ایپک نقشلریله عادتاً برکنج آدم کی کورونیوردی؛ قابوتنک کنارلرینه اویان یوکسک سیاه آسراغان قالدیغنک قرمز قدیغه آستاری بارلاق جانلی یوزینه پک یاراشیوردی.

اک سوکیلی اونی پک زیاده بک نیوردی.

آودن بارلاق قیش تویلریله کتیردیکی برسوکلونی التده قالدیروب قارده سنه کوسته ریرکن اک سوکیلی برآز اسفله دیدیکه:

— سرای رسامی، نه اولوردی، بوقدر آبدال اولماسیدی... برشی کوره میورکه.

سنی رسم ایتدیکی وقت جنکیز و تیمورلنکک عیننی یابدیغنک فرقه وارمیور. اونلری ده سوهرم اما بن سنی ایسته یورم.

حقیقت چوجغنک سیاسنده یانان آتشی افاده ایدم بیلیمک ایچین آندیجاندی بولناندن داها بویوک برصنعتکاره احتیاج واردی.

بابر دالغینجه،

— بایسنغار بلکه یاپاییلیر، دیدی، اونک فرچه سنده باشقهلرنده اولمایان

برغرابت وار... ها، سنک رسمکی یایمه سنی جوق ایسته دیکنی سویله یوردی..

بونی سویلرکن بردنبره صوصدی. بوموضوعک مناسبتی اولمادیغنی حس

ایدیوردی. فقط عادتاً مقدرمش کی تمامدیا قارده سنه بایسنغاردن بحث ایدیوردی.

بوعجبا قیزک قباحتی می ایدی؟ قارده سنه سرزنشلی کوزلرله باقیوردی. فقط قیزک

یوزی تبسملر و غمزهلرله یانیوردی .

— یاء، او یله می، دیدی، بن کیتدکن صو کرا داها باشقه شیلر ده سویله دیمی؟
سویله قارده شم نه اولور!

فقط بابرالنده سوکلون، خر و سیله استخفافکار، اوزاقلاشدی. قارده شی بایسنغاری
فضله دوشونیوردی. آراتق اونک اولنک زمانیه ده کلشدی .

آنه سنه بوندن بویوک برجدیتله بحث ایتدی و آنه سی بوکاسا کن برجه
ایله مقابله ایتدی :

— نیچین بایسنغارله اوله نه سون ؟

اوت دوشونولورسه نیچین اوله نه سون؟ بونی یالکیز بابر داها اول دوشونمه.
مشدی. فقط بوندن قارده شنه بحث ایتدیکی وقت کندیسنی برکوز یاشی فرطنه سی
قارشینده بولدی. او هیچ اولمه جکدی . دنیایی ترک ایده جک، قارده شنه دعا
ایله حیاتی کچیره جکدی . نیچین قارده شی اونی کندی حاله براقایوردی؟ یکن
بایسنغارده ذاتاً اوفکرده دکلاییدی، اون طقوز یاشنده اولدینی حاله هنوز
برقادرین آلمشی ایدی؟ فرغانه خانی بابرک نشانلیسنی کتیرمک زمانیه داها اول
کلشدی. اکر بابر دوکون ایسته یورسه، ایسته بوضیافت ده دوکونه یول آچاردی.
ایسته دشمنک بوماهر ضربه سندن بابر اولانجه سرعتیه قاچدی . بوفکر
بیله اونی قورقورتیوردی ، بو بدلاقله وقت یوقدی . کندیسندن ، کیچه
کوندوز هرشیارینی دانیشان اوچ سوکیلی قادیندن بیله بعضا بیقیوردی .
فقط قیش بیتمدن بر اولوم خبری داها کلدی و بوکنج خانه یووادن ایلک
اوچوشی ایچین صبر سزلانان برکنج قارتال حسنی ویردی.

عمجه سی سفیه محمود سمرقندی، آلتی آی اولچوسز سفاهتلی و ظلمیه هر کسی
ایکرندرمشدی . نهایت بویوک، کوچک، زنکین، فقیر اللریخی سایه قالدیروب
عدالت ایسته یورلر، میرزائک باشه لغتله، بد دعالر یاغدی ر یورلردی . بوکبی
ظلم و فالحلری، جنایتی تعقیب ایدن عدالت، نهایت اونی آلتی کونلک سفیل
براضطراب و خسته لقدن صو کرا اولدیوردی .

قادرینلر طبیعی آغلادیلر. فقط اختیار احسان الدوله نک کوز یاشلری کندینک

استقبالی کشف قدرته قارشى تبسملریله قاریشیوردی . اوکوز بیکی بایره
دوقونه جق آدمک جزاسنی بولاجغنی سویله مه مشمیدی؟ ایشته اویله جه اولدی .
وشیمیدی... اختیار دوداقلر قیصیلدی وصوصدی . فقط اسی دوشونجه لر
باقی ایدی، بلکه طورونی بوسنه طالعنی دنه مک ایچین فضله کنجیدی . بونکله
برابر سمرقند تختک حقیقی وارثی ایدی .

اوده شوصورتله اولیوردی . بوتون مغولستانک «سوزرن» ی اولان یونس
خان، عینی زمانده سمرقندکده «سوزرن» ی ایدی . کیمسه بوندن شبه
ایده مزیدی . یونس خانک اوچ قیزینک سمرقند خاننک اوچ اوغلیله ازدواجی
بویکی عائله یی برلشدیرمه رک مغولستان خاننک حقنی شبه دن، تردددن قورتارمق
ایچین دکلی ایدی؟ بوازداواجلردن بری نمره سز اولمشدی . قیزک اک کنجیله
اولنه محمودک براوغلی داها چوجقدی . فقط اک بویوک قیزک اوغلی بایر، سن
رشته کلیوردی . اوحالده هر نقطه نظرده بایر تخته وارث ایدی .

فقط او، چوق عقللی بر اختیار قادیندی . عجله یه لزوم یوقدی .
سمرقند بر آاز داها کندی مفسدتنده جالقالانه بیلیردی . آلان خبرلره کوره
تورکانلر سلاحه ساریلشلردی . واونلرک اداره سی مشکل بر مسئله ایدی . متوفی
خانک وزیر ی خسرو شاه، ایسته دیکی ایچین دوکوشه جک ماهیتده قابلیتلی بر آدمدی .
مداخله زمانی، آنجق ایکی طرف بر برینی محاربه ایله ضعیفلاتدینی آن اولاییلیردی .
ذکی اختیار قادین برداها تخمیننده آلدانمادیغنی آکلادی . چونکه شاه مسعود
نامنه حرکت ایدن خسرو شاه، تخته بر هیچ اجلاس ایدوب مطلق قدرتی آلدایمک
ایسترن تورکانلر بایسنغار طرفه کچمشلر، اونی کتیرتمشلردی . کندی پلانلرینک
موفقیتنه قدر اقدیسینک اولومنی ساقلایان خسروی ایسه دفعه ایستدیلر . کندی
نامزدلرینی تخته چیقاردیلر .

بوراده کوزی آچیق اختیارک عقلنه باشقه برشی داها کادی . یا طورونی
بایسنغارله اولنیرسه؟ او زمان بایر آلفه کوچی یتدیکی زمان باشقه مملکتلره
آل اوزاده بیایردی، و اوحالده ایکی طورونی ده بر اشمش اولوردی . آندیمجانه
بوتون مهم ایشلر اونک فکر یله یاییلدیغندن اوده قاسمک محاربه یتلرینی بر

زمان ایچین صوصدیر یوردی. فقط چوجنی اشغال ایچین هر حالده برشی یایمق
ایجاب ایدیور دی .

بارله صهرتی اولان یکنی خراسان شاهی « حسین » ک قومش بر مملکت
اولان حصار علینه بر سفری اولدیغنی خبر آلمشدی . بو یقینلقدن استفاده ایله
زمانک برنجی درجه پادشاهی اولان حسینی زیارت ایدوب طائیمسی ایچین بابری
کوندرمکی تکلیف ایتدی .

بارک مخیمه سی همان بوندن علو آلدی . آسیاده، هراتده کی مشعش سرای
حقنده اک پارلاق حکایه لر دوران ایدیور دی . بعضیلر ، بو شان و شهرتک
آوروپایه بیله عکس ایتدیکنی سویله یورلردی . و بوتون بو اسرارلی افق،
چوجنک افکارینی دایما جلب ایدیور دی . سلطان حسین هم باباسی یرنده هم ده
بر آغابکی صایلابیلردی . انسانلری بویله شخصی تماسلرله طایمق هر حالده
ای برشیدی . بوهم سوء تفهملری ازاله ایدیور، هم ده اولنرک قدرتی وضعیف
نقطه لری همان آکلاشیلیور دی .

قیشک ابتدالرنده بر کون قاسم بر قیش سفری ایچین حاضرلنش یوز بر
معیتله کوزلرینه قدر کورکلرینه صارنمش بارک آرقه سندن بیاض طاغمارک
اتکنده کی آلچق کچیدلردن ماوراءالنهر وادیسنه دوغرو یوله چیقیدیلر .

پتمه دی

تورکلیک شئری

چناق قلعه مدافعه سی . — همارت تاریخیه انشارایدن کچن نسخه مرده ۱۳۳۰
سنه سی وقایعی خاطرلارکن دیوردق که : « چناق قلعه بوغازی اوکنه طویلانش اک
قوتلی بحری دولترک بر چوق دریدنوط و سوبر دریدنوطلری کچن سنه نک صوک
ایکی هفته سی آدم بیوککننده بیکلرجه سری آتمقله کچیردکلری حالده نه عسکری ، نه